

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	8.
Redni broj pripreme	2.
Nastavna cjelina / tema	I. RASTIMO U DOBI, MUDROSTI I MILOSTI
Nastavna jedinica / podtema	2. Put odrastanja

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.8.1. Učenik u svjetlu vjere analizira temeljne izazove predadolescencije i mladenaštva.

OŠ KV B.8.2. Učenik povezuje temeljne istine vjere o Isusu Kristu s vlastitim životnim situacijama i stavovima.

OŠ KV C.8.1. Učenik prosuđuje vlastita ponašanja i stavove te ponašanja i stavove u svojoj sredini, u svjetlu Isusovog primjera.

Ključni pojmovi	adolescencija; darovi i sposobnosti; samostalnost; odgovornost; krštenje; duhovni rast
Središnje / problemsko pitanje	Kako na putu odrastanja otkrivati svoje darove i rasti u odgovornosti i prijateljstvu s Kristom?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	čitanje i razgovor, intervju s tekstom, uspoređivanje, rad s citatom i pjesmom, prosudba situacije, povezivanje, pisanje i scenski prikaz
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Ukorak s Isusom, str. 12–14; RB, str. 8–9; Biblija (Lk 2,52); bilježnica, ploča ili projektor, radni predlošci; digitalni sadržaji uz lekciju
Međupredmetne teme	Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1. Razvija sliku o sebi; osr B.3.1. Obrazlaže i uvažava potrebe i osjećaje drugih; osr B.3.4. Suradnički uči i radi u timu.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.8.1. – sudjelovanje u raspravi; OŠ HJ A.8.3. – prosuđivanje značenja teksta i povezivanje s iskustvom.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Vjeroučitelj će pratiti razlikovanje adolescencije i puberteta, povezivanje krštenja i duhovnoga rasta te obrazlaganje odgovornoga postupka u životnoj situaciji.

Vrednovanje kao učenje: Učenici će procijeniti mogu li objasniti pojam adolescencije, povezati rast u Kristu s djelima ljubavi i obrazložiti jednu odgovornu odluku.

Vrednovanje naučenoga: Formalno brožano ocjenjivanje nije predviđeno. Razgovor, radni predlošci i kratka provjera službit će praćenju napretka.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (9 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Isuse, i Ti si odrastao među ljudima. Budi uz nas dok otkrivamo tko smo i kakvi želimo postati. Pomozi nam razvijati svoje darove, prihvaćati pomoć i učiti odgovorno ljubiti. Amen.

Alternativa: „A Isus napredovao je u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.“ (Lk 2,52)
Učenici će u kratkoj tišini razmisliti u čemu žele rasti tijekom ove školske godine.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će za sljedeći sat pripremiti udžbenik „Ukorak s Isusom“, radnu bilježnicu ako je vjeroučitelj koristi, bilježnicu i školski pribor te kod kuće još jednom prolistati sadržaj udžbenika.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu zapisati jednu rečenicu o tome što ove godine žele bolje upoznati ili razumjeti na vjeronauku.“

Motivacija:

a) Učenici će popratiti tekst iz PPT: „Ben palma“ (vidi prilog: 2a.!).

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor:

- Što bi u prenesenom značenju bila palma, a što kamen? (Mi i naše teškoće, tj. križevi)
- Što mislite imaju li svi ljudi svoje kamene tj. križeve? (Imaju. Neki su vidljivi na vani npr. netko nema nogu, a neki su unutarnji tj. nevidljivi križevi?)
- Kako se vi nosite s vašim kamenima?

b) Zajednički rad. Učenici će poslušati dijalog iz udžbenika i usporediti dva različita doživljaja odrastanja. Vjeroučitelj će pročitati obje uloge ili će ih učenici dobrovoljno podijeliti.

DVA POGLEDA NA ODRASTANJE

Hej, Josipe! Opet si zamišljen?! Raduj se, ulazimo u svijet odraslih! Svi mi kažu da izgledam kao da mi je 18, a i ti si se promijenio.

Ti si tako oduševljena, a mene ovaj svijet odraslih plaši. Pogledaj samo naše roditelje, sve same obveze. Ne razumijem

zašto ovo naše razdoblje zovu »proljeće života«, meni je više nalik na jesen.

Ukorak s Isusom, str. 12 – uvodni dijalog.

Razgovor:

- Što djevojku raduje, a što Josipa zabrinjava? (Nju raduju promjene i ulazak u svijet odraslih; njega plaše obveze i ono što ga očekuje.)
- Mogu li radost i nesigurnost pratiti isto razdoblje života? (Mogu. Odrastanje donosi nove mogućnosti, ali i pitanja i odgovornosti.)

Početni stav: Učenici će u bilježnicu zapisati jednu riječ ili kratku asocijaciju uz odrastanje. Zatim će uz tvrdnju „Samostalnost znači da mi više ne treba ničija pomoć“ zabilježiti +, – ili ?. Odgovori se neće ocjenjivati.

jedna riječ ili kratka asocijacija uz odrastanje

Samostalnost znači da mi više ne treba ničija pomoć. + ili - ?

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Put odrastanja“. Istražit ćemo što se u odrastanju mijenja, kako razvijati vlastite darove i što za kršćanina znači duhovno rasti.

Kako na putu odrastanja otkrivati svoje darove i rasti u odgovornosti i prijateljstvu s Kristom?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (26 min – odabrane aktivnosti)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj će odabrati aktivnosti prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika. Dva načina obrade glavnoga teksta u Aktivnosti 2 međusobne su alternative.

Aktivnost 1: Isus je odrastao među ljudima (individualni rad i zajednički razgovor, 4 minute)

Individualni rad. Učenici će pročitati Lk 2,52, usmeno izdvojiti tri područja Isusova napredovanja te povezati biblijski redak s naslovom cjeline.

U MUDROSTI, DOBI I MILOSTI

„A Isus napredovaše u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.“

Lk 2,52.

Razgovor:

- U čemu je Isus napredovao prema biblijskom retku? (U mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.)
- Zašto je važna spoznaja da je Isus odrastao? (Isus, pravi Bog i pravi čovjek, stvarno je dijelio ljudski život i odrastanje; možemo mu povjeriti i svoje odrastanje.)

- Kako biste primjerom pokazali da rast uključuje više od promjene izgleda? (Primjerice, netko će naučiti priznati pogrešku, saslušati drugoga ili održati obećanje.)

Aktivnost 2: Obrada glavnoga teksta (rad u paru i zajednička provjera, 11 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati glavni tekst „Put odrastanja“, s podnaslovima „Otkrij bogatstvo u sebi“ i „Rasti u Kristu“, udžbenik, str. 12–14. U prvoj polovici rada jedni će biti ispitivači, a drugi će tražiti odgovore u tekstu; zatim će zamijeniti uloge. U radni predložak zapisat će kratke odgovore i jedan životni primjer. Dva će para predstaviti po jedan zaključak. Učenici će pisati na zasebnom listiću ili u bilježnici.

Moguće rješenje: Adolescencija je prijelazno razdoblje između djetinjstva i odrasle dobi koje počinje pubertetom. Sposobnosti su prirodni talenti koje treba prepoznati, razvijati i koristiti. Duhovni se život u nama rađa po krštenju. Duhovno rasti za kršćanina znači sve više sličiti Kristu; primjer je oprostiti, govoriti istinu ili pomoći bez traženja pohvale.

PITANJE ZA TEKST	ODGOVOR I PRIMJER
Što je adolescencija?	
Što su sposobnosti?	
Kako započinje duhovni život?	
Što znači rasti u Kristu?	

Ili: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 11 minuta)

Individualni rad i zajednički razgovor. Učenici će pročitati glavni tekst „Put odrastanja“, „Otkrij bogatstvo u sebi“ i „Rasti u Kristu“, udžbenik, str. 12–13, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će odabrati odgovarajuća pitanja. Završit će zajedničkim promatranjem iste sheme.

Razgovor:

- Koje izazove odrastanja prepoznajete u početnim odlomcima? (Želju za samostalnošću, veću oslonjenost na vršnjake, neslaganje s roditeljima, očekivanje brzoga uspjeha i strah od pogreške.)
- Kako biste razlikovali adolescenciju od puberteta? (Pubertet se odnosi na tjelesno i spolno sazrijevanje; adolescencija je šire razdoblje odrastanja između djetinjstva i odrasle dobi koje uključuje i duševno, društveno i duhovno sazrijevanje.)
- Zašto svoj rast ne trebate uspoređivati s jednim rokom koji mora vrijediti za sve? (Razvoj se odvija različitim tempom. Dobne granice u udžbeniku opisuju razdoblje okvirno, a nisu mjerilo vrijednosti ili zrelosti osobe.)
- Na što vas potiče podnaslov „Otkrij bogatstvo u sebi“? (Na upoznavanje vlastite jedinstvenosti i darova koje nam je Bog dao, umjesto slijepoga kopiranja drugih.)
- Što su sposobnosti i kako ih možete razvijati? (Prirodni talenti; razvijamo ih učenjem, vježbom, ustrajnošću i uporabom za dobro.)
- Po kojem sakramentu u nama započinje duhovni život? (Po sakramentu krštenja.)
- Što znači duhovno rasti i zašto na tom putu trebate pomoć? (Sve više sličiti Kristu. Potrebni su nam Božja milost, molitva, sakramenti te podrška roditelja, prijatelja i crkvene zajednice.)
- Kako sadržaji koje čitate, gledate i slušate mogu utjecati na vaše odrastanje? (Mogu poticati istinu, dobrotu i suosjećanje, ali i površnost, omalovažavanje i nasilje; važno je odgovorno birati sadržaje.)

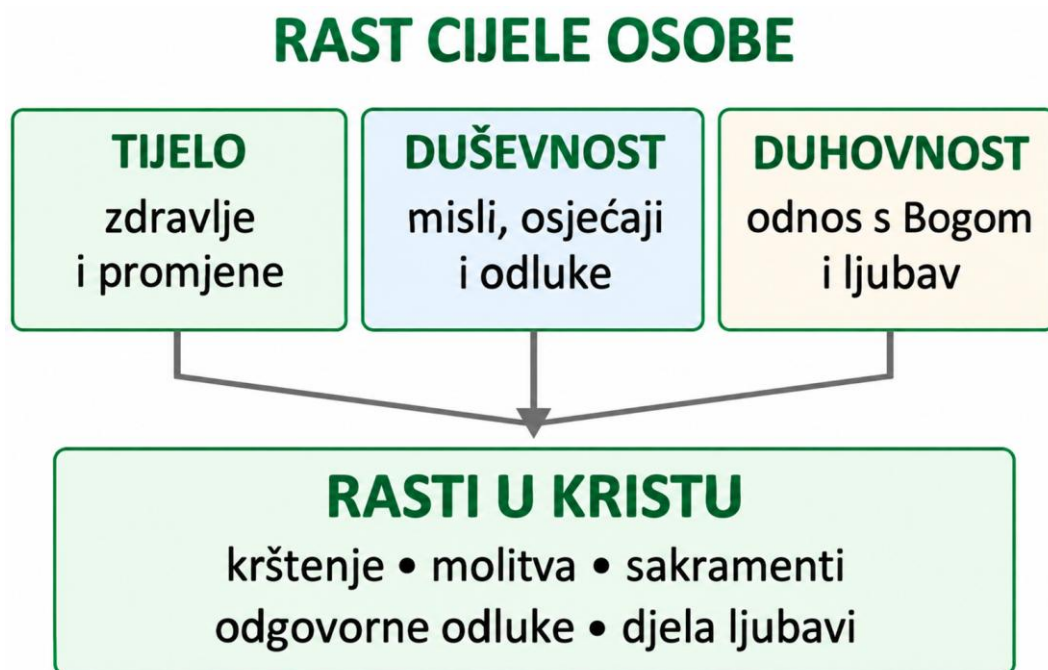
ADOLESCENCIJA

ADOLESCENCIJA (lat. adolescentia: rast): vrijeme dozrijevanja u

kojem jača osjećaj osobne odgovornosti, povjerenje u samoga sebe i želja za slobodom.

Ukorak s Isusom, str. 12 – pojmovnik.

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Kršćanski naglasak: Bog nas poznaje i ljubi kao jedinstvene osobe. Rast uključuje tijelo, duševnost i duhovnost; ta su područja povezana. Krštenjem ulazimo u novi život u Kristu, a u njegovoj milosti rastemo molitvom, sakramentima i djelima ljubavi. Svoje darove razvijamo odgovorno i uz pomoć drugih.

Aktivnost 3: Jedna nota koja nedostaje (individualni rad i rad u paru, 6 minuta)

Individualni rad. Učenici će pročitati izdvojenu misao iz udžbenika, str. 12, prepoznati jednu sposobnost ili osobinu koju mogu razvijati i napisati kako njome mogu pridonijeti zajednici. U paru će provjeriti je li naveden konkretan primjer uporabe dara.

Moguće rješenje: Dar: pažljivo slušanje. Razvoj: saslušati do kraja bez upadanja u riječ. Doprinos: izdvojiti vrijeme za vršnjaka kojemu je teško. Prihvaća se svaki stvaran i obrazložen primjer.

ANTHONY DE MELLO, indijski isusovački svećenik i psihoterapeut

Kao što simfonija treba svaku notu, kao što knjiga treba svaku riječ, tako i čovječanstvo treba tebe.

Radni predložak:

MOJ DAR	RAZVIJAM GA ZA DOBRO

Razgovor:

- Znači li ta misao da morate biti najbolji kako biste bili potrebni? (Ne. Svaka osoba ima dostojanstvo i može pridonijeti zajedništvu; darovi se razlikuju i razvijaju.)

Aktivnost 4: Teološko sidro – rast u Kristu *(frontalni rad i zajednički razgovor, 3 minute)*

Zajednički rad. Učenici će saslušati kratko vjeroučiteljevo tumačenje i povezati jednu njegovu poruku s primjerom iz vlastitoga ili zamišljenoga života.

Isus je pravi Bog i pravi čovjek: njegovo nam odrastanje pokazuje vrijednost ljudskoga rasta. Svaki je čovjek stvoren na Božju sliku i vrijedan ljubavi. Krštenjem postajemo djeca Božja i članovi Crkve te primamo novi život u Kristu. Duhovni rast znači surađivati s Božjom milošću: moliti, živjeti sakramentalno i sve više ljubiti poput Krista. Samostalnost uključuje odgovornost i spremnost primiti pomoć.

Razgovor:

- Kako biste povezali molitvu i odgovorno djelovanje? (Molitva nas otvara Bogu i njegovoj pomoći; ono što vjerujemo pokazujemo istinoljubivošću, opraštanjem i brigom za druge.)

Aktivnost 5: PROSUDI – dokaz zrelosti *(rad u paru i zajednički razgovor, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati zamišljenu situaciju i usmeno oblikovati odgovor koji će sadržavati odluku, razlog i vezu s rastom u Kristu.

MORA LI SE SAMOSTALNOST DOKAZIVATI PRKOSOM?

Vršnjaci nagovaraju Luku da ode na dogovoreno druženje bez javljanja roditeljima. Govore mu: „Ako tražiš dopuštenje, još si dijete.“ Luka želi više samostalnosti, ali zna da se dogovorio kada će doći kući.

Zamišljena životna situacija.

Razgovor:

- Što se u toj situaciji prikazuje kao dokaz zrelosti? (Prekršiti dogovor i zanemariti roditelje kako bi se dobilo odobravanje vršnjaka.)
- Koji biste odgovoran postupak predložili i zašto? (Luka može odbiti nagovor, javiti se roditeljima i dogovoriti promjenu plana; time povezuje slobodu s povjerenjem i odgovornošću.)
- Kako taj izbor povezujete s rastom u Kristu? (Uključuje istinoljubivost, poštovanje drugih i vjernost obećanju, a ne podilaženje pritisku.)

Aktivnost 6: Narasti dobar *(individualni rad i zajednički razgovor, 7 minuta)*

Individualni rad. Učenici će pročitati pjesmu Stjepana Lice-a, izabrati dva stiha i u radni predložak prevesti njihovu poruku u konkretan postupak. Zajednički će usporediti tjelesni rast i rast u dobroti.

Moguće rješenje: „Budi prijatelj svakom“ – uključiti vršnjaka koji je ostao sam; „Ne daj da ti grubost i suze zamute oči“ – nakon povrede potražiti pomoć i odgovoriti bez osвете. Osjećaje ne treba potiskivati; važno je kako ćemo s njima postupiti.

NARASTI DOBAR

Tvoje su srce
isprele tople ruke,
vedrinu ti utkale
u obraze i snove.
Tebi preostaje
samo jedno – da rasteš.
Narasti dobar.

Tvoji su dani
vjetrovite ptice
i ne znaš
što će sutra biti,
ali ti možeš jedno,
ti možeš ono pravo –
narasti dobar.

Ne daj
da ti grubost i suze
zamute oči.
Iz njih blagi potok
uvijek neka teče.
Samo tako ćeš, vjeruj,
narasti velik,
narasti dobar.
Budi prijatelj svakom
i čuvaj u sebi
sve što je bilo lijepo
i sve što si htio
i sve što si snio.
I rasti hrabro.
Narasti dobar.

Stjepan Lice; Ukorak s Isusom, str. 13.

Radni predložak:

STIH	POSTUPAK U SVAKODNEVICI

Razgovor:

- Što možete birati iako ne znate što će biti sutra? (Način na koji ćete postupati prema drugima i razvijati dobrotu.)
- Kako dobrotu iz pjesme povezujete s Kristovim primjerom? (Krist nas uči ljubiti, opraštati i biti blizu drugima; rast u dobroti pokazuje se postupcima.)

Aktivnost 7: Koliko prostora dajemo tuđem mišljenju (rad u paru – razlikovanje savjeta i pritiska, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati popratni tekst i razlikovati koristan savjet od omalovažavanja. Za jedan primjer objasniti će treba li ga prihvatiti i na čemu temelje procjenu.

Moguće rješenje: Savjet „Vježbajte, jer možete napredovati“ može pomoći razvoju dara; poruka „Niste vrijedni ako niste popularni“ ne određuje vrijednost osobe. Koristan savjet procjenjuje postupak i otvara mogućnost napretka, bez ponižavanja osobe.

ŠTO DRUGI MISLE O MENI?

Jednoga su mudrog čovjeka pitali koliko mu je važno što drugi misle o njemu. Nasmiješio se i rekao: »Do moje dvadesete godine nije me bilo briga što drugi misle o meni. Nakon dvadesete stalno sam se brinuo oko toga što ljudi misle o meni! I onda sam jednoga dana, negdje nakon pedesete godine života, shvatio da oni gotovo nikad nisu ni razmišljali o meni. I od tada se ne brinem o tome što drugi misle o meni...«

nepoznati autor; Ukorak s Isusom, str. 13.

Razgovor:

- Što priča preuveličavanjem želi istaknuti? (Koliko nas briga o tuđem dojmu može zaokupiti. Navedene godine pripadaju priči i nisu pravilo razvoja.)
- Znači li poruka da ne trebate slušati ničiji savjet? (Ne. Vrijedno je slušati odgovorne ljude koji nas poznaju i poštuju, a svoju vrijednost ne vezati uz popularnost.)
- Kako biste razlikovali kritiku postupka od ponižavanja osobe? (Kritika navodi što se može popraviti i poštuje osobu; ponižavanje osobu svodi na pogrešku ili joj osporava vrijednost.)

Aktivnost 8: Ustani i zauzmi se *(rad u skupinama – rad s porukom i planiranje, 8 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će pročitati poruku pok. pape Franje i pronaći njezin poziv na djelovanje. U radni predložak zapisat će jednu malu inicijativu za školu ili župu: potrebu, izvediv korak i ulogu tehnologije kao sredstva.

Moguće rješenje: Potreba: učenik je često isključen iz druženja. Korak: osobno ga pozvati na zajedničku aktivnost i saslušati njegove prijedloge. Tehnologija: porukom dogovoriti vrijeme susreta, a zatim provesti vrijeme zajedno.

USTANI I ZAUZMI SE

Ustani! To je poziv da se otvorimo stvarnosti koja nadilazi onu virtualnu. To ne znači prezirati tehnologiju, nego koristiti je kao sredstvo, a ne kao cilj. Ustani, znači također sanjajte, riskirajte, zauzmite se kako biste promijenili svijet, zapalite ponovno svoje želje, promatrajte nebo, zvijezde i svijet oko vas.

Da je Isus bio netko tko se bavi samo svojim poslovima, udovičin sin ne bi uskrsnuo, rekao mi je neki mladić jednom prilikom. Koje su vaše želje i snovi? Pustite ih da iziđu i kroz njih predložite svijetu, Crkvi i drugim mladima nešto lijepo na duhovnom, umjetničkom i društvenom području. Ponavljam vam: Zauzmite se!

papa Franjo; Ukorak s Isusom, str. 14.

Razgovor:

- Na što vas papa Franjo poziva ovom porukom? (Na izlazak iz zatvorenosti u sebe, stvarne odnose i zauzimanje za dobro.)
- Znači li riječ „riskirajte“ da trebate ugrožavati sebe ili druge? (Ne. U kontekstu poruke znači hrabro zauzeti se za dobro i prihvatiti odgovoran trud, bez nepromišljenoga ugrožavanja.)
- Kada je tehnologija sredstvo za dobro? (Kada pomaže povezivanju, učenju i konkretnoj pomoći, a ne zamjenjuje svu brigu za stvarne ljude.)

Radni predložak:

POTREBA I KORAK	TEHNOLOGIJA KAO POMOĆ

Aktivnost 9: Sloboda koja gradi povjerenje (rad u skupinama – rangiranje odluka, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će poredati tri ponuđena postupka od najmanje do najviše odgovornoga i obrazložiti poredak. Zatim će navesti što odgovorniji postupak govori o odnosu prema drugima i prema vlastitoj pogrešci.

Rješenje: B → A → C. Prikrivanje pogreške ruši povjerenje; priznanje bez popravka jest početak; priznanje, popravak i novi dogovor pokazuju preuzimanje odgovornosti.

Radni predložak:

ODLUKE NAKON PREKRŠENOGA DOGOVORA
A – Priznat ću pogrešku, ali neću ništa promijeniti.
B – Okrivit ću drugoga kako bih izbjegao posljedice.
C – Priznat ću pogrešku, pokušati popraviti štetu i dogovoriti sljedeći korak.
Poredak: _____ Razlog: _____

Razgovor:

- Kako odgovoran odnos prema pogrešci povezujete s kršćanskim životom? (S istinom, kajanjem, oproštenjem i nastojanjem da se šteta popravi; pogreška nije kraj rasta.)

PUT ODRASTANJA

Adolescencija je prijelaz iz djetinjstva u odraslu dob. Rastemo tjelesno, duševno i duhovno.

Svoje darove prepoznavamo, razvijamo i koristimo za dobro. Samostalnost uključuje odgovornost i prihvaćanje pomoći.

Krštenjem započinje naš život u Kristu.

Duhovno rasti znači sve više sličiti Kristu u ljubavi.

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 3 minute)

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati kratak sažetak. Vjeroučitelj će provjeriti razumijevanje posljednje rečenice pomoću jednoga primjera.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (10 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Koji biste dar mogli ovaj tjedan upotrijebiti za dobro nekoga iz razreda? (Primjerice, strpljivo objasniti zadatak, saslušati vršnjaka ili organizirati zajedničku pomoć.)
- Kako možete tražiti više samostalnosti uz očuvanje povjerenja roditelja? (Mirno iznijeti razloge, prihvatiti razuman dogovor i držati se obećanja.)
- Što možete poduzeti kada vas uspoređivanje s drugima obeshrabri? (Prisjetiti se vlastitoga dostojanstva, uočiti svoj napredak i razgovarati s osobom od povjerenja.)
- Koji bi mali postupak pokazao da rastete u prijateljstvu s Kristom? (Odvojiti vrijeme za molitvu, iskreno se ispričati, pomoći bez isticanja ili oprostiti.)

Sinteza:

Zajednički rad. Učenici će se vratiti početnoj tvrdnji o samostalnosti, po potrebi promijeniti svoj znak i usmeno navesti jedan razlog. Zatim će u jednoj rečenici odgovoriti na središnje pitanje sata, povezujući darove, odgovornost i Krista.

Moguće rješenje: Svoje darove otkrivamo upoznajući sebe i prihvaćajući pomoć, razvijamo ih trudom i odgovornim odlukama, a s Kristom rastemo molitvom, sakramentima i ljubavlju prema bližnjima.

Samostalnost znači da mi više ne treba ničija pomoć. + ili - ?

Kako na putu odrastanja otkrivati svoje darove i rasti u odgovornosti i prijateljstvu s Kristom?

Zaključak vjeroučitelja: Na putu odrastanja upoznajemo sebe i darove koje nam je Bog dao. Samostalnost raste zajedno s odgovornošću i spremnošću prihvatiti pomoć. Krštenjem započinjemo život u Kristu, a molitvom, sakramentima i djelima ljubavi sve mu više sličimo. Naša zrelost zato se pokazuje i u načinu na koji ljubimo i postupamo prema drugima.

Formativna provjera: (individualni rad i zajednička provjera, 3 minute)

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati slovo najboljega odgovora u svakom retku. Uz treći će odgovor dodati jedan razlog. Vjeroučitelj će provjeriti razlikovanje pojmova i povezivanje vjere s postupkom.

Rješenje: 1 – B; 2 – C; 3 – A. Primjer razloga: prihvatiti savjet i popraviti pogrešku znači odgovorno se odnositi prema sebi i drugima, a ne odustati od samostalnosti.

Radni predložak:

ODABERITE I OBRAZLOŽITE

1. Adolescencija je:

A samo rast tijela; B šire razdoblje odrastanja; C isto što i

odrasla dob.

2. Život u Kristu započinje sakramentom:
A ženidbe; B svetoga reda; C krštenja.

3. Odgovornu samostalnost pokazuje:
A prihvaćanje savjeta i popravak pogreške; B odbijanje svake pomoći; C odluka prema pritisku vršnjaka.

RAZLOG: _____

Samovrednovanje:

Individualni rad. Učenici će uz svaku od triju kratkih tvrdnji u bilježnici zapisati S (samostalno), P (uz pomoć) ili J (još trebam pojasniti). Uz J će navesti jednu nejasnoću koju će vjeroučitelj uzeti u obzir u nastavku rada.

Radni predložak:

DANAS MOGU	S / P / J
Razlikovati adolescenciju i pubertet.	_____
Objasniti što znači rasti u Kristu.	_____
Obrazložiti odgovornu odluku.	_____

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 8–9.

Ili:

Učenici će u bilježnicu napisati 3–4 rečenice pod naslovom „Moj sljedeći korak odrastanja“: navest će jedan dar koji žele razvijati, jedan konkretan odgovoran postupak i način na koji ga povezuju s rastom u Kristu.

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti što nas pratiš na putu odrastanja. Daj nam hrabrosti priznati pogrešku, prihvatiti pomoć i upotrijebiti svoje darove za dobro. Neka naš rast bude vidljiv u ljubavi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost

Vrijeme

Uvodna molitva, pregled domaće zadaće, motivacija, početni stav i najava teme	9 minuta
Aktivnost 1: Isus je odrastao među ljudima	4 minute
Aktivnost 2: Obrada glavnoga teksta – intervju ILI klasična obrada, sa shemom i naglascima	11 minuta
Aktivnost 4: Teološko sidro – rast u Kristu	3 minute
Aktivnost 5: PROSUDI – dokaz zrelosti	5 minuta
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minute
Aktualizacija – dva kratka odgovora	2 minute
Sinteza i zaključak vjeroučitelja	2 minute
Formativna provjera	3 minute
Samovrednovanje	1 minuta
Domaća zadaća i završna molitva	2 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici razlikovati adolescenciju i pubertet?
- ☐ Mogu li navesti tjelesno, duševno i duhovno područje rasta?
- ☐ Mogu li objasniti važnost Isusova odrastanja za kršćane?
- ☐ Prepoznaju li krštenje kao početak života u Kristu?
- ☐ Povezuju li duhovni rast s molitvom, sakramentima i ljubavlju?
- ☐ Mogu li obrazložiti odgovornu odluku u situaciji pritiska vršnjaka?
- ☐ Mogu li imenovati dar i konkretan način njegova razvoja?

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 8–9 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

/

Aktivnost 3: Mladić i prsten *(individualni rad i rad u paru – čitanje i prosudba, 10 minuta)*

Individualni rad. Učenici će pročitati duhovnu priču iz digitalnoga udžbenika.

Rad u paru. Učenici će usporediti procjene trgovaca i zlatara te odrediti što priča može reći o samopouzdanju, a što je potrebno dodatno objasniti iz kršćanske perspektive.

Moguće rješenje: Prsten nije postao vrijedniji zato što ga je zlatar prepoznao; procjena trgovaca nije iscrpila njegovu vrijednost. Slično tome, tuđe omalovažavanje ne oduzima osobi dostojanstvo. U kršćanskom tumačenju svaki čovjek ima jednako

DUHOVNA PRIČA MLADIĆ I PRSTEN

Jedna priča govori o mladiću koji se obratio mudracu za pomoć rekavši mu:

“Dolazim, učitelju, jer se osjećam tako bezvrijednim da nemam volje ni za što. Kažu mi da sam ni za što, da ništa ne radim dobro, da sam nespretan i prilično glupav. Kako se mogu popraviti? Šta mogu učiniti da me više cijene?”

Učitelj mu je, ne pogledavši ga, rekao:

“Baš mi je žao, momče. Ne mogu ti pomoći budući da prvo moram riješiti svoj problem. Možda poslije...”

Malo je zastao i dodao:

“Kad bi ti meni pomogao, brže bih to riješio i možda bih ti onda mogao pomoći.”

“V...vrlo rado, učitelju”, oklijevao je mladić osjećajući da je opet obezvrijeđen i da su njegove potrebe zapostavljene.

“Dobro”, nastavio je učitelj. Skinuo je prsten koji je nosio na malom prstu lijeve ruke i, pružajući ga mladiću, dodao: “Uzmi konja koji je vani i odjaši do tržnice. Trebam prodati ovaj prsten jer moram vratiti dug. Moraš za njega dobiti najbolju moguću cijenu i nemoj prihvatiti manje od jednog zlatnika. Idi i što prije se vrati s tim novcem.”

Mladić je uzeo prsten i otišao. Čim je došao na tržnicu, stao je nuditi prsten trgovcima koji su ga promatrali sa zanimanjem dok im mladić nije rekao koliko traži za njega. Kad je mladić spomenuo zlatnik, neki su se smijali, drugi su okretali glavu i samo je jedan starac bio dovoljno ljubazan da mu objasni da je zlatnik prevrijedan da bi ga dobio u zamjenu za prsten. Netko je htio pomoći te mu ponudio srebrnjak i bakrenu posudicu, ali

mladić je dobio upute da ne prihvati ništa manje od zlatnika pa je odbio ponudu.

Nakon što je ponudio prsten svima koje je sreo na tržnici, a bilo ih je više od stotinu, shrvan zbog neuspjeha popeo se na konja i vratio se. Kako je samo mladić želio zlatnik, da ga može dati učitelju i riješiti ga brige kako bi napokon dobio njegov savjet i pomoć! Ušao je u sobu.

“Učitelju”, rekao je, “žao mi je. Ne mogu dobiti to što tražiš. Možda sam mogao dobiti dva ili tri srebrnjaka, ali sumnjam da ću ikoga moći zavarati u vezi s pravom vrijednošću prstena.”

“To što si rekao, veoma je važno, mladi prijatelju”, odgovorio je učitelj. “Najprije moramo doznati pravu vrijednost prstena. Ponovo uzjaši konja i idi zlataru. Tko to može znati bolje od njega? Reci mu da želiš prodati prsten i pitaj ga koliko ti može dati za njega. Ali ma koliko ti nudio, nemoj mu ga prodati. Vрати se ovamo s prstenom.”

Mladić je opet ujahao konja. Zlatar je pregledao prsten uz svjetlo uljane lampe, pogledao ga kroz povećalo, izvagao i rekao mladiću:

“Reci, učitelju, momče, da mu, ako ga želi odmah prodati, za prsten ne mogu dati više od pedeset osam zlatnika.”

“Pedeset osam zlatnika?!” uzviknuo je mladić.

“Da”, odgovorio je zlatar. “Znam da bismo s vremenom za njega mogli dobiti šezdesetak zlatnika, ali ako ga hitno prodaje...”

Mladić je uzbuđen odjurio učiteljevoj kući i rekao mu šta se dogodilo.

“Sjedni”, rekao mu je učitelj nakon što ga je saslušao. “Ti si poput ovog prstena: pravi biser, vrijedan i jedinstven. I kao takvog te može procijeniti samo pravi stručnjak. Zašto ideš kroz život želeći da netko nebitan otkrije tvoju pravu vrijednost?”

I, rekavši to, ponovo stavi prsten na mali prst lijeve ruke.

Digitalni udžbenik Ukorak s Isusom, prilog uz lekciju Put odrastanja

Razgovor

- Što se promijenilo između tržnice i zlatarske radionice: prsten ili procjena? (Promijenila se procjena; prsten je ostao isti.)
- Zašto sliku prstena ne trebate doslovno prenositi na vrijednost ljudi? (Osoba nije predmet s cijenom; svi ljudi imaju jednako dostojanstvo bez obzira na darove, postignuća i tuđe mišljenje.)
- Koji dio priče povezujete s odrastanjem i kako biste izbjegli omalovažavanje drugih? (Možemo učiti ne vezati vlastitu vrijednost uz svaku tuđu procjenu, ali pritom sve ljude poštovati i prihvatiti dobronamjeran savjet.)

Aktivnost 4: Odrasti u junaka (zajednički rad i individualni osvrt, 9 minuta)

a) Zajednički rad. Učenici će pročitati uvodni tekst iz digitalnoga udžbenika i odabrati jedan primjer služenja koji žele pratiti tijekom gledanja videozapisa. Nakon gledanja napisat će jednu izvedivu odluku u skladu s porukom lekcije.

Moguće rješenje: Primjer odluke: ovaj ću tjedan saslušati vršnjaka koji je često sam i pozvati ga da nam se pridruži. Odluka treba biti konkretna, primjerena dobi i povezana s ljubavlju, vjerom ili mirotvorstvom.

ODRASTI U JUNAKA

Joel Reali je bio posvećen katoličkoj vjeri, a svoje prijatelje je poticao na sakramentalni život. Zbližavao je razdvojene obitelji. Pogledaj video zapis, razmisli i napiši što moraš poduzeti kako bi „odrastao u junaka”?

Digitalni udžbenik Ukorak s Isusom, str. 13 – drugi smješko

b) Učenici će pogledati videozapis „Odrasti u junaka”, 5:20. Izvor: digitalni udžbenik Ukorak s Isusom, Kršćanska sadašnjost, str. 13 – drugi smješko.

Razgovor

- Koja konkretna djela iz uvoda ili videozapisa povezujete s rastom u Kristu? (Primjeri iz uvoda jesu poticanje prijatelja na sakramentalni život i zbližavanje razdvojenih obitelji; učenici će navesti i obrazložiti ono što su uočili u videozapisu.)
- Mora li kršćansko junaštvo značiti slavu ili izvanredan pothvat? (Ne. Vjernost Bogu, briga za druge, mirenje i ustrajnost u dobru mogu se živjeti u običnim danima.)

Radni predložak:

MOJ MALI KORAK

Učinit ću: _____

Time ću pokazati: _____

Aktivnost 5: Razgovor koji otvara prostor za rast (rad u trojkama – kratki scenski prikaz, 7 minuta)

Rad u trojkama. Učenici će podijeliti uloge mlade osobe, roditelja i promatrača. Polazište će biti želja mlade osobe da samostalno organizira učenje i slobodno vrijeme. Pripremit će razgovor od jedne minute: mlada osoba iznijet će potrebu, roditelj zabrinutost, a zajedno će oblikovati dogovor. Promatrači će navesti gdje su čuli poštovanje i preuzimanje odgovornosti. Zatim će zamijeniti uloge.

Moguće rješenje: Mlada osoba: „Želim sam rasporediti učenje, a obveze ću završiti do dogovorenog vremena.“ Roditelj: „Važno mi je da se odmoriš i izvršiš obveze; možemo provjeriti dogovor za tjedan dana.“ Promatrač: oboje su iznijeli potrebe i prihvatili provjerljiv dogovor. Moguć je i drukčiji razuman dogovor.

Radni predložak:

NAŠ DOGOVOR	PO ČEMU JE ODGOVORAN
_____	_____
_____	_____